

Nuwe woorde

- **afvalmateriaal** – goed wat mense weggooi en nie gebruik nie
- **afvalverwydering** – wat mense met hul afval doen (goed wat hulle nie gebruik nie)

Afval en afvalverwydering

Mynwerkers grawe baie rotse uit die grond om die minerale te kry wat hulle soek. Masjiene breek en druk die rotse fyn om die nuttige minerale van die res van die rots te skei. Mynwerkers gooi dan die dele wat hulle nie nodig het nie weg. Wat gebeur met die **afvalmateriaal**?

Mynmaatskappye maak groot hope afvalrots wat mynhope genoem word. Mynhope bevat gevaarlike gifstowwe en chemikalieë wat in die lug, grond en water kan beland.

Mynmaatskappye gebruik slegs 'n klein hoeveelheid van die materiaal wat hulle uithaal. Myne produseer baie afval. In mynprosesse word sterk chemikalieë gebruik. Hierdie chemikalieë kan in die afvalmateriaal bly. Die chemikalieë verhoed dat nuwe plante groei. Dit is ook gevaarlik vir diere en mense.

Volgens wet moet moderne myne versigtig wees met hul **afvalverwydering**. Hulle mag nie die omgewing besoedel nie. In dele van die Vrystaat en Gauteng word daar weer in ou goudmynhope gewerk om meer goud uit die afvalmateriaal te kry. Die afval word dan in ou mynskagte en -tonnels begrawe.

AKTIWITEIT 8 Wys dat jy verstaan

1. Skryf die onderstaande sinne oor en vul woorde uit die kassie in om die sinne te voltooi.

besoedel

afval

chemikalieë

mynhope

- Die materiaal wat mynwerkers weggooi, word myn-_____ genoem.
  - Mynwerkers maak groot hope afval wat _____ genoem word.
  - Afval uit myne bevat sterk _____ wat die omgewing _____.
2. Skryf 'n sin wat verduidelik hoe wette die skade wat myne aan die omgewing aanrig, kan beheer.